

5) BIBLICKÉ DĚJINY

1) ŠALOMOUN

Šalomoun bude asi ze všech uvedených starozákonních postav nejméně vhodným vzorem pro křesťanskou zbožnost, protože se ke stáru nechal strhnout svými manželkami a obětoval cizím bohům a tak se dopouštěl toho, co je zlé v Božích očích (viz. 1. Královská 11, 1-13). Šalomoun se stal králem po svém otci Davidovi, kraloval 40 let a proslul především moudrostí, spravedlivými soudy, velkým bohatstvím a mocnou říší. Šalomoun se stal nejmocnějším králem v celém známém civilizovaném světě. Mezi sedm map, reprezentujících nejdůležitější období Starého zákona, jsem ho zařadil především proto, že dal zbudovat chrám, do kterého se několikrát ročně shromažďoval lid z celé země a také proto, že rozšířil hranice a upevnil vliv Izraele. Nikdy jindy v celé historii lidstva, neprosperoval Izrael tak, jako za vlády krále Šalomouna. V tom byl také předobrazem Kristovým, neboť byl králem králů všech okolních národů.

Šalomoun vládl nad všemi královstvími od řeky Eufratu až k zemi pelištejské a až k hranicím Egypta, odtud přinášeli Šalomounovi dary a sloužili mu po všechny dny jeho života. (1. Královská 5,1)

Šalomoun neměl moudrost jen pro spravedlivé soudy v lidských sporech, ale zajímal se také o přírodní vědy, filosofii a poezii. Do Bible se dostaly jeho knihy: Kazatel, Píseň písní a kniha Přísloví.

Jeho jméno bylo proslulé mezi všemi okolními národy. Vyslovil tři tisíce přísloví a jeho písní bylo tisíc a pět. Dovedl také mluvit o stromech, od cedru, který je na Libanónu, až po izop, který roste na zdi a dovedl mluvit i o zvířatech, ptácích, plazech a rybách. (1. Královská 5, 11-13)

Bůh tolik žehnal Šalomounovi kvůli jeho otci Davidovi a Bůh také splnil všechno, co Davidovi slíbil:

Nebudeš budovat dům pro mé jméno, protože jsi na zemi přede mnou prolil mnoho krve. Hle narodil se ti syn. Ten bude mužem odpočinutí. Jemu dám odpočinout ode všech jeho okolních nepřátel. Vždyť jeho jméno bude Šalomoun – to je „Pokojný“. Za jeho dnů poskytnu Izraeli pokoj a mír. On vybuduje dům pro mé jméno. (1. Pa 22, 8-10)

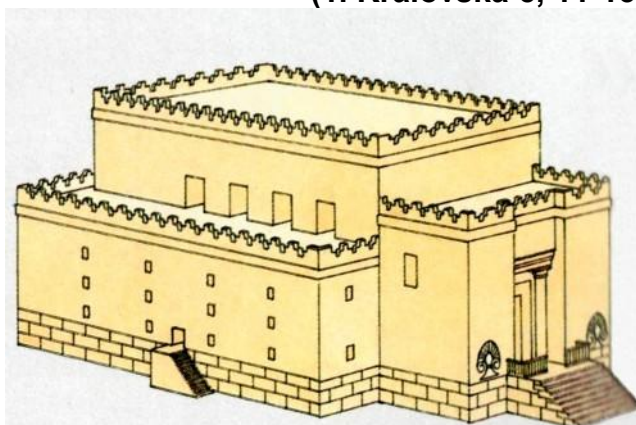
Šalomoun zbudoval chrám i město a když obětoval zápalnou oběť, sestupoval oheň z nebe a pohlcoval oběť. Chrám byl v celé zemi jen jeden, v něm ve svatyni svatých přebývala Boží sláva a velekněz tam mohl vstoupit jen jednou za rok, až po absolvování mnoha očistných procedur.

Nikoho ani nenapadlo budovat někde jinde jiný chrám témuž Bohu, jak tomu bylo zvykem u božstev okolních národů. Židé se v místě svého bidliště pravidelně scházeli v synagogách, což znamená něco jako učebny, nebo modlitebny. Když přišel Ježíš, přinesl naprosto nečekaný a revoluční zvrat i v otázce chrámu:

„Zbořte tento chrám a ve třech dnech jej postavím.“ Tu řekli Židé: „Čtyřicet šest let byl tento chrám budován a ty jej chceš postavit ve třech dnech?“ On však mluvil o chrámu svého těla. Když byl pak vzkříšen z mrtvých, rozpomenuli se jeho učedníci, že to říkal a uvěřili Písmu i slovu, které Ježíš pověděl.

(Jan 2,19-22)

Ježíš to také udělal i když ne hned. Ty tři dny nebyly totiž jakékoliv tři dny, ale právě ty mezi ukřižováním a vzkříšením z mrtvých. Bůh to potvrdil viditelným znamením: v okamžiku Kristovy smrti se chrámová opona, zakrývající vstup do svatyně svatých,

Šalomounův chrám

roztrhla od zhora dolů. Od té chvíle pozbyl kamenný chrám svého původního významu a otevřel se přístup do nové svatyně, do svatyně Ducha skrze dokonalou a trvalou oběť Kristovu.

V něm smíme i my ve víře přistupovat k Bohu svobodně a s důvěrou.

(Efezkým 3,12)

Protože Ježíš obětoval svou krev, smíme se, bratři, odvážit vejít do svatyně cestou novou a živou, kterou nám otevřel zrušením opony – to jest obětováním svého těla.

(Židům 10, 19-20)

Neznamená to však, že by Ježíš za svého života chrámem pohrdal, nebo jej neuznával. Naopak, nazýval jej domem svého Otce, domem modlitby. Směle bičem vyháněl z chrámového nádvoří směnárníky a prodavače obětních zvířat, aby neznesvěcovali to místo.

letecký pohled na Jeruzalém

rekonstrukce starověkého Jeruzaléma

Při setkání se samařskou ženou u studny však začal Ježíš ohlašovat přicházející čas úplně nového způsobu uctívání:

Žena mu řekla: „Pane, vidím, že jsi prorok. Naši předkové uctívali Boha na této hoře, ale vy říkáte, že místo na němž má být Bůh uctíván, je v Jeruzalémě!“ Ježíš jí odpoví: „Věř mi, ženo, že přichází hodina, kdy nebudete ctít Otce ani na této hoře ani v Jeruzalémě. (...) Ale přichází hodina, ano již je tu, kdy ti, kteří Boha opravdově ctí, budou ho uctívat v Duchu a pravdě. A Otec si přeje, aby ho lidé takto ctíli.“

(Jan 4,19-23)

Bůh sám se rozhodl, že nehodlá stále přebývat v kameném domě, který mu vystavěli lidé. **Živý Bůh žádá živý dům**, živé tělo sestavené z živých buněk, kterými máme být my, lidé. Je vůbec něco takového ve vesmíru možné? Lze někde něco podobného vidět v přírodě?

Pokud Bůh mohl z jednobuněčných živočichů vytvořit složitější mnohobuněčné organismy, proč by to nemohl udělat i s lidmi? Podmínkou správného fungování každého těla je však jednota ducha. Moje tělo je naplněno jediným duchem a protkáno jedinou centrální nervovou soustavou a proto může správně fungovat. Je tvořeno miliardami buněk, které se sdružují v orgánech a údech, to všechno však souborně podléhá jediné vůli, jedinému duchu. Pokud by se vnitřnosti ve mně začali „hádat“, asi mně z toho rozbolí břicho a je malér. Pokud je schyzofrenie choroba způsobující rozdělení osobnosti, je malér ještě větší. Tím novým chrámem Ducha Svatého je církev, tělo Kristovo, podřízené jediné vůli a jedinému Duchu.

Jste stavbou, jejímž základem jsou apoštolové a proroci a úhelným kamenem sám Kristus Ježíš.

(Efezkým 2,20)

I vy buďte živými kameny, z nichž se staví duchovní dům, ...

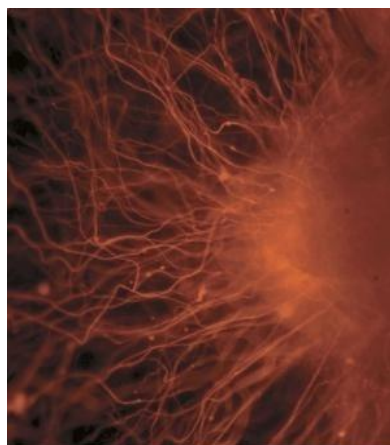
(1. Petrova 2,5)

Pojem „církev“ je však pokřiven a zprofanován historicky, politicky a především mediálně. Lidé si pod tím pojmem představují cokoli jiného, jen ne živé tělo Kristovo. Proto znovu připomínám, že „buňkou“ živého těla Kristova se stává pouze ten člověk, který přijal Ducha Kristova, nechá se jím vést a vnitřně proměňovat do podoby „nového stvoření v Kristu“. Celé Boží království funguje jako jednotný, živý

organismus. V nebi může vládnout (přebývat) pouze jeden Duch. Ten už tam je a je to Ježíš Kristus. Takže my všichni ostatní máme každý se svým duchem smůlu. Je to analogické s početím, tam také jen jediná spermie pronikne do vajíčka a ostatních 30 miliónů má smůlu. Co se však děje při vzniku těla? Kmenové buňky se oddělují z centrálního jádra zárodku, aby se z nich vytvořily údy a jednotlivé orgány, které se pak znovu zapojí k celku. To je Boží nabídka k záchraně a příležitost pro nás. Můžeme se stát údy Kristova těla, pokud ovšem také přijmeme jeho Ducha. Kristova oběť na kříži a jeho prolitá krev je tím zprostředkujícím kanálem. Není nutné tomu úplně rozumět a není ani potřeba tomu takto věřit, to co je potřeba, je uvěřit Božímu slovu.

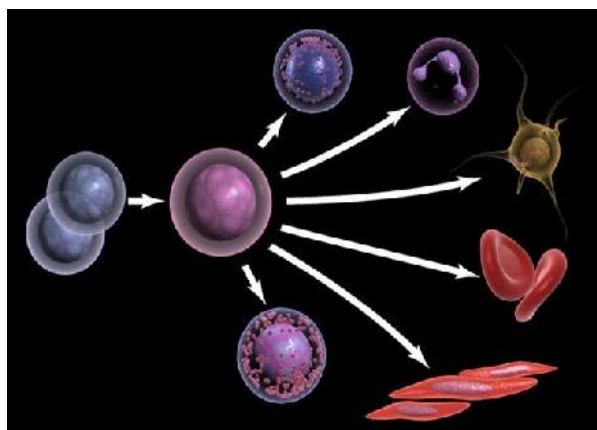
Tak i my, ač je nás mnoho, jsme jedno tělo v Kristu a jedem druhému sloužíme jako jednotlivé údy. (Římanům 12,5)

Tak jako tělo je jedno, ale má mnoho údů a jako všechny údy těla jsou jedno tělo, ač je jich mnoho, tak je to i s Kristem. Neboť my všichni, ať Židé či Řekové, ať otroci či svobodní, byli jsme jedním Duchem pokřtěni v jedno tělo a všichni jsme byli napojeni týmž Duchem. Tělo není jeden úd, nýbrž mnoho údů.

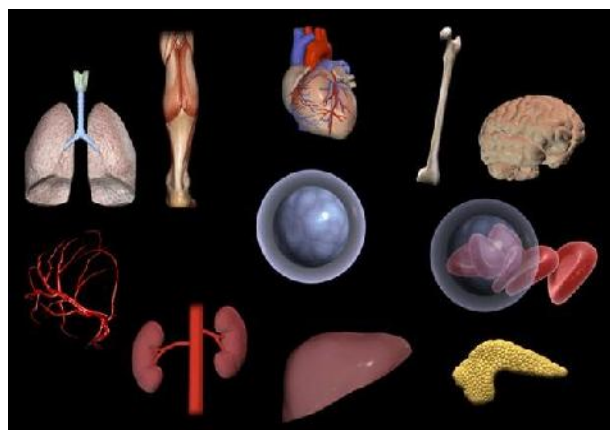

Kmenové buňky se vydělují z centrálního jádra a tak se tvoří orgány a údy.

(1.Korintským 12, 12-14)

diferenciace kmenových buněk

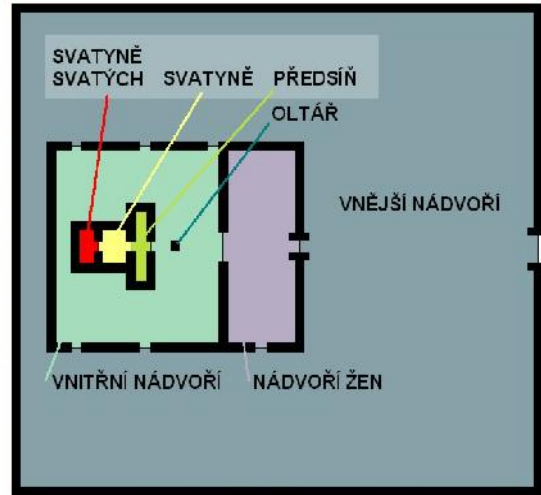

různé orgány a údy byly stvořeny z jednoho typu kmenové buňky

Součástí takového těla se stává každý člověk, který uvěří, že Ježíš vstal z mrtvých a učiní správné rozhodnutí zakončené vyznáním Ježíše za svého Pána. V té chvíli je spasen (obdržel vstupenku) a je započten do Kristova těla. Na tuto novou identitu je zapotřebí si zvykat, stále znovu a znovu do ní vstupovat a nechat se Duchem proměňovat do podoby Kristovy. Myslím, že veřejnost o tom neví a v církvi se o tom moc nemluví, ale církev je vlastně úplně nová, společenská forma života, založená na něčem jako „quasibiotická struktura“ vyššího, nadpřirozeného řádu, převyšující všechny známé mezilidské a sociální vazby. Ježíš tedy nepracuje jen na naší osobní proměně, ale také nám dává nové společenské vědomí. To, že jsme údy Kristova těla, tedy není jen přirovnání, nebo metafora pro mezilidské vztahy v církvi, ale skutečnou a „technicky“ funkční strukturou v nadpřirozené poloze. Křesťan, který stále buduje jen svou zbožnost, ale toto společenské vědomí nemá, nedospěl ještě k plnosti v Kristu. Jeden současný americký prorok tvrdí, že církev stále funguje jen asi na 5% jak by měla, čili zůstává ve světě, jedná a organizuje se pouze po lidsku. Ani nevím, jestli je Kristův výrok o „chrámu svého těla“ také prorocky ve Starém zákoně předznamenán, (snad údolí suchých kostí – Ezechiel 37). Popis chrámu samotného je však v Bibli dokonalý. Nejpodrobnější je při stavbě svatostánku už na

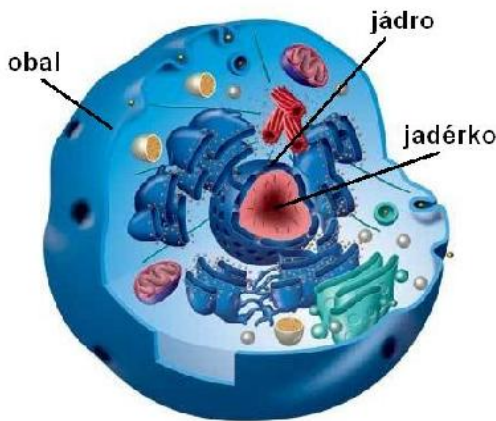
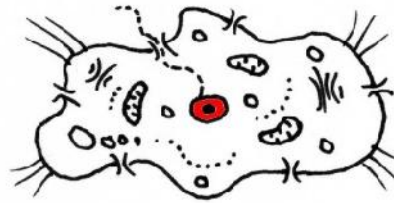

model Herodova chrámu v Jeruzalémě

uspořádání Herodova chrámu, který stál v době působení Ježíše Krista

poušti (Exodus), pak při stavbě Šalomounova chrámu (1. Královská), nový chrám ve vidění popisuje prorok Ezechiel (Ezechiel 40-44). Období po návratu z Babilonského zajetí popisují knihy Ezdráš a Nehemjáš. Oba obnovovali pobožený Jeruzalém. Postupně pracovali na obnově chrámu i hradeb města. To mi znovu připomíná základní strukturu kapky na hladině a její kamenou podobu – měsíčního kráteru, zobrazující vztah JÁDRO – OBAL. To je základní struktura každého těla, buňkou

ŘEZ BUŇKOU

(prvkem) počínaje a člověkem konče. Jádrem města je chrám a obalem jsou hradby. Jádrem chrámu (jadérkem) je svatyně svatých se schránou úmluvy uvnitř. Před ní byla svatyně, kde se nacházel sedmiramený svícen Menora, stůl s předkladnými chleby a kadidlový oltář. Do svatyně se vstupovalo z předsíně. Chrám stál na nádvoří, kde byl obětní oltář a velké bronzové umyvadlo (moře). Kolem dokola nádvoří bylo sloupořadí, ve kterém Ježíš kázal nebo diskutoval s Židy. To už ale nebyl Šalomounův, nýbrž nový Herodův chrám. (Jeho popis sice v Bibli není, zato se v Jeruzalémě nabízí turistům prohlídka jeho makety i s okolím.) Kolem tohoto

vnitřního nádvoří bylo ještě jedno, mnohem větší, vnější nádvoří, později nazývané jako „nádvoří pohanů“.

Chrám byl místem projevené Boží moci a slávy, která se šířila od svatyně svatých až do nádvoří.

Hospodinova sláva se vznesla od cheruba k prahu domu, takže dům byl naplněn oblakem a nádvoří bylo plné jasu Hospodinovy slávy. (Ezechiel 10,4)

Také v žalmech je možné vystopovat určité odstupňování svatosti při vstupování do chrámu.

Den v tvých nádvořích je lepší než tisíce jinde. (Žalm 84,11)

Vstupte do jeho bran s díkyvdáním, do nádvoří jeho s chvalozpěvem.

(Žalm 100,4)

Ztišením se sluší tebe chválit, Bože na Sijónu.

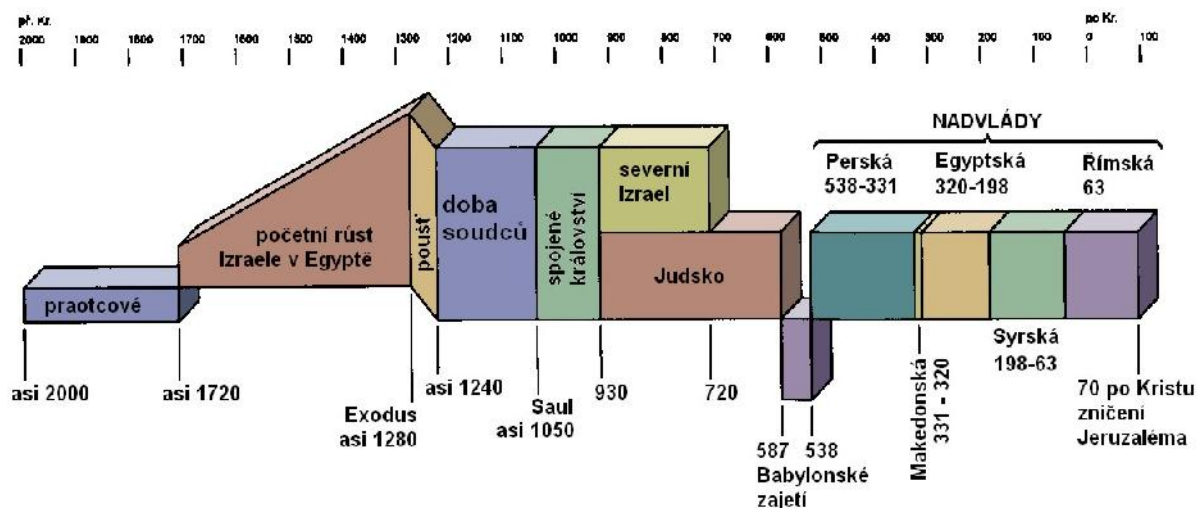
(Žalm 65,2)

Teprv když jsem vstoupil do svatyně Boží, pochopil jsem, jaký vezmou konec.

(Žalm 73,17)

Slyšel jsem, že uctívání je nejvyšším duchovním úkonem, jakého je lidská duše schopna. Je třeba se to učit i když nejde o věc úplně neznámou. Všichni jsme byli totiž jako uctívající stvoření a tak mimoděk v pokřivené podobě uctíváme cokoliv, třeba i fotbalisty, nebo zpěváky. Počátek pravého uctívání je ve vděčnosti. Když Pánu děkujeme s vděčností za všechno, co pro nás činí, je to jako když se blížíme k branám chrámu, když Pánu zpíváme chvalozpěvy ve shromáždění, je to jako když stojíme na chrámovém nádvoří a když Pána uctíváme ve ztišení, jsme ve svatyni. Hospodinova sláva pak naplňuje naše nitro stejně jako chrám a lidská duše by měla být schopna to vnímat. Může přicházet i hlubší poznání a vhled do duchovních věcí.

Od Šalomouna ke Kristu ještě zbývá celých 930 let, kterým není věnována žádná mapa v tomto souboru. Pro úplnost předkládám alespoň chronologické schema, převzaté z Nového biblického slovníku (Návrat domů 1996). Časová osa je zde klasicky zobrazena vodorovně. Jde o období králů a proroků. Je zajímavé, že bibličtí

pisatelé nikdy neopoměli hned v úvodu uvést, zdali dotyčný král chodil po Božích cestách, nebo nikoliv. Hned po Šalomounově smrti došlo k rozdělení království na severní Izrael a Judsko. Během vlády různých králů, dobrých i zlých, se Bůh projevoval především skrze proroky, jak píšící, (Izajáš, Jeremjáš, Ezechiel, a další), tak nepíšící, (Eliáš a Elíša, jeho žák). S nimi byla veliká moc a autorita. Nejvýraznější událostí v tomto období je babylonské zjati. Jeho příčiny i průběh jsou jiné, než u egyptského otroctví. Král Nebukadnesar zajal a odvedl většinu izraelského národa do

Babylona. Prorok Jeremijáš to předvídal, prorok Daniel sám prožíval a popsal život v babylonském zajetí (také kniha Ester a prorok Ezechiel). Bůh si povolal perského krále Kýra, který zvítězil nad Nebukadnesarem, propustil izraelce domů a dokonce jim vrátil babylonským králem ukradené chrámové zlato a dovolil jim znovu zbudovat chrám a uctívat svého Boha – Hospodina, sám ale v něho neuvěřil.

I když byl znovu zbudován chrám, hradby města i celý Jeruzalém, už nikdy se Izrael nevzpamatoval a nebyl svým pánem. Přesto se jeho víra, po návratu ze zajetí, udržela přes více než 500 let pod různými nadvládami, až do příchodu Krista.